

JTPeers Exchange: Mezinárodní výměna zkušeností pro obnovu pohornické krajiny

2.10.2025 - | Agentura pro regionální rozvoj

Program JTPeers Exchange je součástí Just Transition Platform Evropské komise a zaměřuje se na podporu strukturálně postižených regionů. Vznikl proto, aby pomohl regionům procházejícím složitou transformací po útlumu těžby uhlí a těžkého průmyslu. Program propojuje odborníky z celé Evropy, podporuje výměnu zkušeností mezi regiony i možnost společných projektů.

MSID součástí JTPeers Exchange

Do programu se již v minulosti aktivně zapojili zástupci Regionální rozvojové agentury MSID, kteří v rámci iniciativy JTP Exchange v roce 2022 sdíleli své zkušenosti s transformací pohornické krajiny v Moravskoslezském kraji. Během tehdejší mezinárodní výměny měli možnost sledovat přístupy partnerů z Maďarska a Slovinska k obnově jejich území, včetně konkrétních kroků, které realizovali, a projektů, jež jim přinesly hmatatelné výsledky.

Setkání v Ostravě

Na dosavadní spolupráci navázalo setkání, které proběhlo 8.–10. září 2025 v Ostravě. Do Dolní oblasti Vítkovic zavítali zástupci regionu Zasavje (Slovinsko) a Slezského vojvodství (Polsko). Během tří dnů účastníci diskutovali o myšlence modulárních průmyslových parků, které by mohly poskytnout zázemí a nové příležitosti pro malé a střední podniky a podpořit jejich rozvoj. Program zahrnoval nejen workshopy a prezentace, ale také návštěvy potenciálních rozvojových lokalit a inspirativní prohlídku Dolní oblasti Vítkovic.

Součástí výměny byla rovněž návštěva KSENONu v polských Žorách. Jde o akcelerační podnikání a modulární průmyslový park, který vznikl jako projekt Katovické speciální ekonomické zóny. KSENON nabízí flexibilní haly pro malé a střední podniky, coworkingové prostory, konferenční zázemí a také prostory určené pro praktické vzdělávání a školení, kde se propojuje výuka s reálnými potřebami firem. Koncept, který v Polsku funguje již několik let, se stal inspirací pro úvahy o podobných řešeních i v Moravskoslezském kraji.

Proč je mezinárodní spolupráce klíčová

Zkušenosti z programu JTPeers Exchange potvrzují, že transformace pohornické krajiny není úkolem, který by měl každý region zvládat osamoceně. Největší přidanou hodnotou je možnost sdílet zkušenosti, učit se jeden od druhého a společně hledat cesty, jak urychlit přeměnu území zasažených těžbou.

Díky propojení se zahraničními partnery získávají zástupci MSID nové impulzy, jak přemýšlet o využití brownfieldů, jak podpořit vznik inovativního podnikatelského prostředí a jak dát pohornickým oblastem v Moravskoslezském kraji novou perspektivu.

Společná vize pro budoucnost

Vize do budoucna je jasná, chceme proměnit pohornické regiony ve vyspělá, udržitelná a konkurenceschopná území, která nabídnou kvalitní pracovní příležitosti a moderní prostředí pro život. A právě díky mezinárodním projektům, jako je JTPeers Exchange, se tento cíl stává realističtější.

MSID součástí JTPeers Exchange

Do programu se již v minulosti aktivně zapojili zástupci Regionální rozvojové agentury MSID, kteří v rámci iniciativy JTP Exchange v roce 2022 sdíleli své zkušenosti s transformací pohornické krajiny v Moravskoslezském kraji. Během tehdejší mezinárodní výměny měli možnost sledovat přístupy partnerů z Maďarska a Slovinska k obnově jejich území, včetně konkrétních kroků, které realizovali, a projektů, jež jim přinesly hmatatelné výsledky.

Setkání v Ostravě

Na dosavadní spolupráci navázalo setkání, které proběhlo 8.-10. září 2025 v Ostravě. Do Dolní oblasti Vítkovic zavítali zástupci regionu Zasavje (Slovinsko) a Slezského vojvodství (Polsko). Během tří dnů účastníci diskutovali o myšlence modulárních průmyslových parků, které by mohly poskytnout zázemí a nové příležitosti pro malé a střední podniky a podpořit jejich rozvoj. Program zahrnoval nejen workshopy a prezentace, ale také návštěvy potenciálních rozvojových lokalit a inspirativní prohlídku Dolní oblasti Vítkovic.

Součástí výměny byla rovněž návštěva KSENONu v polských Žorách. Jde o akcelerator podnikání a modulární průmyslový park, který vznikl jako projekt Katovické speciální ekonomické zóny. KSENON nabízí flexibilní haly pro malé a střední podniky, coworkingové prostory, konferenční zázemí a také prostory určené pro praktické vzdělávání a školení, kde se propojuje výuka s reálnými potřebami firem. Koncept, který v Polsku funguje již několik let, se stal inspirací pro úvahy o podobných řešeních i v Moravskoslezském kraji.

Proč je mezinárodní spolupráce klíčová

Zkušenosti z programu JTPeers Exchange potvrzují, že transformace pohornické krajiny není úkolem, který by měl každý region zvládat osamoceně. Největší přidanou hodnotou je možnost sdílet zkušenosti, učit se jeden od druhého a společně hledat cesty, jak urychlit přeměnu území zasažených těžbou.

Díky propojení se zahraničními partnery získávají zástupci MSID nové impulzy, jak přemýšlet o využití brownfieldů, jak podpořit vznik inovativního podnikatelského prostředí a jak dát pohornickým oblastem v Moravskoslezském kraji novou perspektivu.

Společná vize pro budoucnost

Vize do budoucna je jasná, chceme proměnit pohornické regiony ve vyspělá, udržitelná a konkurenceschopná území, která nabídnou kvalitní pracovní příležitosti a moderní prostředí pro život. A právě díky mezinárodním projektům, jako je JTPeers Exchange, se tento cíl stává realističtější.

<https://www.msid.cz/novinky/jtpeers-exchange-mezinarodni-vymena-zkusenosti-pro-obnovu-pohornicke-krajiny>